בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום **ב'**, **ה' באדר א'** תשס"ח (**11** בפברואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

*היום לפני 30 שנה: **ה' באדר א'**, בשנת תשל"ח [1978] – **הסרט "חירבת חיזעה"**, על פי סיפור של ס' יזהר, **נפסל לשידור** ע"י שר החינוך זבולון המר (מפד"ל). **למרות זאת**, החליטה מליאת רשות השידור להקרין אותו עוד באותו ערב.*

בשנת 1977 לקח במאי הקולנוע רם לוי את ספרו המפורסם של יזהר, "חירבת חיזעה", וביקש להפוך אותו לסרט שאמור היה להיות מוקרן במסגרת רשות השידור. הסרט של כרמי יצר דיון ציבורי סוער בשל תכניו השמאליים, שהאשימו את הצבא הישראלי בהברחתם של פליטים ערבים על משאיות בימי קום המדינה, בטענה שהחיילים "רק מילאו פקודות". רשות השידור דאז, שהיתה מונופול בתחום התקשורת הישראלית, לא הסכימה לקבל את גזר דינם של חברי הכנסת שדרשו את צנזורו וביטול הקרנתו של הסרט. לאחר מאבק עיקש, הוחלט על ידי חברי הרשות להשבית את מסך הטלוויזיה למשך זמן ההקרנה המשוער. יום למחרת הוחלט על ידי בית המשפט כי הסרט ישודר בכל אופן. לאחר שזה הוקרן, נגנז הסרט למשך 14 שנים, עד לשנת 1992, אז נעשתה רטרוספקטיבה מיוחדת לבמאי לוי. [http://www.nrg.co.il/online/5/ART1/467/967.html]

"סיפור חירבת חיזעה" מתאר מחלקה של צה"ל נכנסת לכפר בו נותרו רק זקנים ונשים, והחיילים מעלים אותם על משאיות ושולחים אותם מעבר לגבול. החיילים רק "ממלאים פקודות" (מזכיר לכם משהו?). הם אומרים לעצמם: "לחירבת מה-שמה-זאת, יבואו עולים, ויקחו את האדמה הזאת, ויעבדו אותה, ויהיה כאן יופי..."

אבל לחייל אחד יש יסורי מצפון: "כל קרבי צעקו, קולוניזטורים, צעקו קרבי, שקר, צעקו קרבי, חירבת חיזעה איננה שלנו, מעולם לא היקנה המקלע זכות כלשהי. הו הו זעקו קרבי, מה לא סיפרו לנו על פליטים, הכל למען פליטים, שלומם והצלתם, כמובן פליטים שלנו. אבל אלה שאנו מגלים להיות לפליטים זה ענין אחר לגמרי."

אצל חייל זה יש עימות בין אתנוצנטריזם לאנתרופוצנטריזם, והוא מתקשה לבחור ביניהם. הוא תקוע בשאלה: **לפי איזה ערך עלי לנהוג?** הוא רוצה לבחור ב**נאמנות למוסר האנושי** אבל זה מתנגש ב**נאמנות לציונות**, ל**עם היהודי**. מפ"ם חינכה אותו לבחור גם בציונות וגם בסוציאליזם אבל מה לעשות כאשר צריך לבחור או ציונות או סוציאליזם? מה לעשות כאשר נאמנות לאומית נוגדת נאמנות אנושית? כיצד לנהוג בערבי זקן ועיוור? כמו בכל זקן עיוור שלא פגע בי או ככובש בנכבש? "סיפור חירבת חיזעה" (שהיה מבוסס על עובדות) זיעזע את הנוער הישראלי החילוני. בתנועות הנוער של השמאל הציוני - שחונכו לציונות וגם לסוציאליזם - פרצו ויכוחים סוערים על סיפור זה. חברי מפ"ם ניצבו שוב ושוב בפני מצבים בהם אולצו לבחור בין מוסר אנושי לבין "טובת העם היהודי", בין סוציאליזם לציונות. מפ"ם רצתה לאחוז בשניהם. **רוב חברי מפ"ם התקשו לחיות בקונפליקט מתמיד בין שתי נאמנויות**. כשהתברר להם שאי אפשר לבחור גם במוסר וגם בציונות, בחרו רובם בציונות. מדוע? כי **בחירה בנאמנות למוסר האנושי היתה מעמידה אותם במצב בו עליהם להודות כי פעילותם הציונית היתה לשווא** ואפילו מזיקה. לרוב האנשים אין אומץ לכך. לכן רק קומץ העדיף "אחוות עמים". הרוב העדיף את הציונות. ומפ"ם? היא הלכה ונשחקה עד שנעלמה ונשכחה. [השלמת המאמר, בע"ה, מחר]

"כאשר שמענו כן ראינו בעיר ה' צב-אות בעיר אלוקינו, אלוקים יכוננֶה עד עולם סלה."
מתוך פרק התהלים [תהלים מ"ח 9] **שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום שני**
בשִׂמחה ובטוּב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

בס"ד

"הדף היומי לתולדותינו"

יום ב', ה' באדר א' תשס"ח (11 בפברואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

"כאשר שמענו כן ראינו בעיר ה' צב-אות בעיר אלוקינו, אלוקים יכוננֶה עד עולם סלה."
מתוך פרק התהלים [תהלים מ"ח 9] **שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום שני**
בשִׂמחה ובטוּב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל